

**Maria Theiss, Anna Kurowska,
Janina Petelczyc, Barbara Lewenstein**

Obywatel na zielonej wyspie

**Polityka społeczna i obywatelstwo społeczne w Polsce
w dobie europejskiego kryzysu ekonomicznego**

**Warszawa 2017
Wydawnictwo IFiS PAN**

Spis treści

Wstęp.....	7
Maria Theiss: Obywatelstwo społeczne w czasach kryzysu – ramy teoretyczne i metodologiczne badania.....	13
Obywatelstwo społeczne jako perspektywa badawcza. Pytania badawcze (15)	
Kryzys gospodarczy – kontekst badania (22) Źródła i zakres danych oraz ograniczenia materiału badawczego (27) Bibliografia (31)	
Janina Petelczyc: Polityka publiczna wobec obywateli – wybrane reformy rynku pracy i zabezpieczenia społecznego w czasie kryzysu gospodarczego	35
Perspektywa analityczna i źródła danych (36) Zmiany w prawie pracy w czasie kryzysu (40) Zakończenie (64) Bibliografia (67)	
Maria Theiss: Roszczenia polityczne w czasach kryzysu – analiza <i>political claims</i> z perspektywy obywatelstwa społecznego.....	71
Metoda badania roszczeń politycznych oraz wykorzystane źródła danych (73)	
Struktura roszczeń politycznych w badanych krajach (81) Zidentyfikowane tezy o obecności i konsekwencjach kryzysu gospodarczego w Polsce (88) Zidentyfikowane postulaty polityczne – jak działać w Polsce wobec kryzysu? (95)	
Podsumowanie i wnioski (107) Bibliografia (110)	
Anna Kurowska: Obiektywna i subiektywna sytuacja życiowa Polek i Polaków	113
Uwagi metodologiczne (114) Sytuacja na rynku pracy (116) Kłopoty finansowe i ograniczenie wydatków (125) Ocena własnego stanu zdrowia i satysfakcji z życia (128) Subiektywna ocena standardu życia względem własnych rodziców, gdy byli w wieku respondenta, bliższej i dalszej przeszłości oraz przewidywania na przyszłość (131) Charakterystyka społeczno-zawodowa respondentów w Polsce a ich doświadczenia sytuacji życiowej (135) Na czyją pomoc (nie)mogli liczyć obywatele i obywatelki? (141) Opinie Polaków o kryzysie i oceny działań rządu w wybranych obszarach (144) Podsumowanie i wnioski (148) Bibliografia (150)	

- Barbara Lewenstein i Maria Theiss:** Obywatele w polityce nieinstytucjonalnej. Analiza działań alternatywnych grup i organizacji społecznych w sytuacji kryzysu ekonomicznego 151
- Perspektywa analityczna i metodologia badania (152) Organizacje obywatelskie wobec kryzysu gospodarczego (159) Alternatywność w sferze wartości i celów działania organizacji (166) Alternatywność w sferze struktur i metod działania organizacji (169) Na rzecz czego i kogo działają alternatywne organizacje? Orientacja na globalność (178) Jaką zmianę udało się osiągnąć? (181) Zakończenie. Między „utopią zakonu” a „utopią polityki”. Wizja przekształceń społecznych badanych alternatywnych grup i organizacji oraz strategię wprowadzania zmiany (183) Bibliografia (189)
- Maria Theiss i Anna Kurowska:** Niedokończona transformacja czy neoliberalna gospodarka – badając podział legitymizacyjny w Polsce 191
- Perspektywa analityczna – badanie podziału legitymizacyjnego. Wskaźniki w porównaniu międzynarodowym oraz syntetyczna miara dla Polski (193) Hipoteza o związkach delegitymizacji z niskim poziomem obywatelskości Polaków (202) Hipoteza o związkach delegitymizacji z indywidualnymi trudnościami ekonomicznymi (208) Niski poziom pomostowego kapitału społecznego, doświadczenia gospodarki neoliberalnej, czy jedno i drugie – co sprawia, że Polacy delegitymizują działania systemu politycznego? (214) Wnioski i podsumowanie (217) Bibliografia (219)
- Maria Theiss:** Zakończenie. Obywatelstwo społeczne w sferze zatrudnienia – między osłabianiem statusu obywateli a oddolnym tworzeniem nowych wzorców 223
- Przemiany obywatelstwa społecznego, dokonujące się przez prawo, debatę publiczną i praktyki instytucjonalne (224) Oddolne przemiany obywatelstwa społecznego – działania alternatywnych organizacji pozarządowych (229) Kryzys jako kontekst zmian obywatelstwa społecznego (230) W poszukiwaniu znaczeń i konsekwencji zmian obywatelstwa społecznego w sferze pracy w Polsce (233)